

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

12 november 2001

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de aanscherping van het Verdrag
tot verbod van de ontwikkeling,
de productie en de aanleg van voorraden
van bacteriologische (biologische) en
toxinewapens en inzake de vernietiging
van deze wapens**

(ingedien door de heer
Daniel Bacquelaine c.s.)

INHOUD

1. Toelichting	3
2. Voorstel van resolutie	6

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

12 novembre 2001

PROPOSITION DE RESOLUTION

**relative au renforcement de la Convention
sur l'interdiction de la mise au point,
de la fabrication et du stockage
des armes bactériologiques (biologiques)
ou à toxines et sur leur destruction**

(déposée par M. Daniel Bacquelaine
et consorts)

SOMMAIRE

1. Développements	3
2. Proposition de résolution	6

AGALEV-ECOLO	:	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	:	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	:	<i>Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	:	<i>Parti socialiste</i>
PSC	:	<i>Parti social-chrétien</i>
SPA	:	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	:	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	:	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	:	<i>Volksunie&ID21</i>

Afkringen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000 : *Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer*
 QRVA : *Schriftelijke Vragen en Antwoorden*
 CRIV : *Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)*
 CRIV : *Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)*
 CRABV : *Beknopt Verslag (op blauw papier)*
 PLEN : *Plenum (witte kaft)*
 COM : *Commissievergadering (beige kaft)*

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 : *Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif*
 QRVA : *Questions et Réponses écrites*
 CRIV : *Compte Rendu Integral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)*
 CRIV : *Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)*
 CRABV : *Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)*
 PLEN : *Séance plénière (couverture blanche)*
 COM : *Réunion de commission (couverture beige)*

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
 Bestellingen :
 Natieplein 2
 1008 Brussel
 Tel. : 02/ 549 81 60
 Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
 e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Commandes :
 Place de la Nation 2
 1008 Bruxelles
 Tél. : 02/ 549 81 60
 Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
 e-mail : aff.générales@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het Verdrag tot verbod van de ontwikkeling, de productie en de aanleg van voorraden van bacteriologische (biologische) en toxinewapens en inzake de vernietiging van deze wapens werd ondertekend op 10 april 1972 en trad in werking op 26 maart 1975. Dat verdrag verbreedt de toepassingsfeer van het protocol van Genève van 17 juni 1925, doordat het de doelstellingen in verband met de definitieve opruiming van een volledige categorie van massavernietigingswapens bestendigt. Dat gebeurt via een verbod op de ontwikkeling, de productie, de opslag en de verwerving van toxische en biologische wapens, via de vernietiging van alle reeds geproduceerde biologische en toxische wapens, alsook via de ontmanteling van de productie-eenheden van dergelijke wapens of de omzetting ervan voor vredesdoeleinden.

De inherente zwakte van het Verdrag ligt in het ontbreken van verificatie- en controlemechanismen. De verdragsluitende Staten hoeven geen aangifte te doen van de toxische wapens (type, hoeveelheid, toepassingsmogelijkheden) waarover zij beschikken. Sinds 25 jaar lijdt het Verdrag onder de feit dat de verdragsluitende Staten niet bij machte zijn op geloofwaardige en standvastige wijze uiting te geven aan hun wil om de aangegane verbintenissen na te komen; voorts nemen zij in dit vraagstuk collectief een veeleer passieve houding aan. Het enige rechtsmiddel in geval van niet-naleving van het Verdrag is de indiening van een klacht bij de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (de artikelen V en VI van het Verdrag).

Sinds in 1987 het INF-verdrag (*intermediate range nuclear forces*) inzake de kernwapens voor de middellange afstand werd ondertekend, heeft de internationale gemeenschap ontwapeningsakkoorden kunnen sluiten die ook inspecties ter plaatse behelzen. Die inspecties moeten zorgen voor meer wederzijds vertrouwen tussen de verdragsluitende Staten wat de naleving van de aangegane verbintenissen betreft. Tevens moeten die inspecties *in situ* garanties bieden voor de doeltreffendheid en de transparantie van de inspectierondes, teneinde duidelijkheid te kunnen scheppen omtrent de vrees en de verdachtmakingen ten aanzien van bepaalde verdragsluitende Staten.

De conferenties ter toetsing van het Verdrag (in 1980, 1986, 1991 en 1996) hebben bijgedragen tot een evolutie van de oorspronkelijke regeling. Er kwam een continue toetsingsprocedure, de tekst werd verduidelijkt,

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS

La Convention sur l'interdiction de la mise au point, de la fabrication et du stockage des armes bactériologiques (biologiques) ou à toxines et sur leur destruction, signée le 10 avril 1972, est entrée en vigueur le 26 mars 1975. Cette Convention élargit le protocole de Genève du 17 juin 1925 en poursuivant l'objectif de l'élimination définitive d'une classe entière d'arme de destruction massive, d'une part, par l'interdiction de la mise au point, de la production, du stockage et de l'acquisition d'armes toxiques et biologiques et d'autre part, par la destruction de toutes les armes biologiques et à toxines déjà produites et des moyens de production ou leur conversion à des fins pacifiques.

La faiblesse inhérente de la Convention vient de son absence de mécanisme de vérification et de contrôle. Elle n'impose aucune déclaration de la part des États signataires des types, quantités ou applications de toxines en leur possession. Depuis 25 ans, la Convention souffre d'une part de l'incapacité dans laquelle se trouvent les États membres de démontrer de façon crédible et constante leur volonté de se conformer à leurs obligations, et d'autre part de la relative inaction collective des États parties face à ce problème. Le seul recours prévu en cas de violation de la Convention est le dépôt d'une plainte auprès du Conseil de sécurité de l'ONU (articles V et VI de la Convention).

Depuis le Traité sur les forces nucléaires à portée intermédiaire (FNI) de 1987, la communauté internationale a pu adopter des accords de désarmement incluant des inspections *in situ* afin d'accroître la confiance des États dans le respect des engagements des États parties. L'inspection *in situ* devra permettre de clarifier les craintes et les soupçons qui pèsent sur tel ou tel pays partie à la Convention, en garantissant une effectivité et une transparence des contrôles.

Les conférences d'examen de la Convention (1980, 1986, 1991 et 1996) ont œuvré à faire évoluer le régime conventionnel en introduisant un processus d'examen continu, en apportant des clarifications et en éla-

er werden definities opgesteld en er werd werk gemaakt van maatregelen ter bevordering van het wederzijds vertrouwen (bijvoorbeeld: verklaringen waarin de verdragsluitende Staten bevestigen dat zij geen militair programma voor biologische wapens hebben of waarin zij vrijgeven in welk stadium zij zich terzake bevinden). De toetsingsconferentie die gepland is van 19 november tot 7 december 2001, moet een nieuwe impuls geven aan de politieke consensus die in de internationale gemeenschap bestond over de doelstellingen van het Verdrag, alsook aan de gesprekken over de middelen die nodig zijn om die doelstellingen te verwezenlijken.

In januari 1992 erkende president Jeltsin dat zijn land tot op die datum voort had gewerkt aan zijn offensieve programma voor biologische wapens, ondanks het feit dat het samen met de Verenigde Staten en Groot-Brittannië mee aan de basis lag van het Verdrag. Nog steeds zijn er twijfels omtrent het vrijkomen van antrax in Ekaterinaburg (Sverdlovsk) in de lente van 1979. De UNSCOM kwam in oktober 1995 dan weer tot de ontdekking dat Irak – dat het Verdrag nochtans ook heeft ondertekend – wel degelijk in het bezit was van stoffen die in de biologische oorlogsvoering kunnen worden gebruikt en die zelfs klaar waren om in oorlogsgebieden te worden ingezet. Ook de Aoun-sekte, die in maart 1995 sarin-gas verspreidde in de metro van Tokyo, had interesse voor onderzoek naar biologische wapens. Biologische wapens bieden het voordeel weinig te kosten, snel te kunnen worden vervaardigd wegens het dubbele gebruik dat van de microbiologie en de biotechnologie kan worden gemaakt, alsook makkelijk te kunnen worden verspreid met behulp van een eenvoudig sproeisysteem, zoals een van op afstand bestuurd vliegtuigje. Biologische wapens kunnen uiterst dodelijk zijn als soldaten en burgers er niet fysiek tegen zijn beschermd of er niet tegen zijn gevaccineerd.

Die aan het licht gebrachte of toegegeven verdragschendingen tonen de relevantie aan van de onderhandelingen die in 1992 en 1993 van start zijn gegaan binnen VEREX (de *Verification Experts Group*), alsook het nut van de bijzondere conferentie van 1994, die in 1995 heeft geleid tot de oprichting van een *ad hoc*-groep. Ondanks het feit dat het Voorzitterschap zijn tekst terzake in augustus 2001 heeft ingetrokken, moet het zijn werkzaamheden voortzetten om tot een consensus te komen over een aantal fundamentele aangelegenheden:

- het wederzijds vertrouwen versterken met inachtneming van de non-proliferatiebepalingen, de doeltreffendheid, het nut en de geloofwaardigheid van het Verdrag;

borant des définitions et des mesures de confiance mutuelle (par exemple, les déclarations nationales sur l'absence ou l'état de programme biologique militaire). La Conférence de suivi programmée du 19 novembre au 7 décembre 2001 devra permettre de réitérer le consensus politique de la Communauté internationale autour des objectifs de la Convention et poursuivre les discussions afin de déterminer les instruments pertinents pour les rencontrer.

En janvier 1992, le Président Ieltsine a reconnu que son pays, malgré le fait qu'il soit avec les États-Unis et la Grande-Bretagne un des dépositaires de la Convention, avait poursuivi un programme biologique offensif jusqu'à cette date. Des doutes subsistent toujours sur la présence d'antrax à Ekaterinbourg (Sverdlovsk) au printemps 1979. Le travail de l'UNSCOM a révélé en octobre 1995 que l'Irak, signataire de la Convention, était bien en possession d'agents de guerre biologique, prêts à être employés sur des théâtres de combat. La secte Aoun, auteur de l'utilisation de gaz sarin dans le métro de Tokyo en mars 1995, était également intéressée par la recherche sur des armes biologiques. Les armes biologiques présentent les avantages d'un faible coût, d'une fabrication rapide du fait de la nature duale de la microbiologie et des biotechnologies, et d'une facilité de dispersion au moyen d'un simple mécanisme d'épandage, tel un drone. Les armes biologiques sont extrêmement létales vis-à-vis de soldats ou de civils qui ne bénéficient pas de protections physiques ou de vaccins.

Ces violations déclarées ou admises démontrent la pertinence des négociations entamées au sein du Groupe VEREX (*Verification Experts Group*) en 1992 et 1993, et de la Conférence spéciale de septembre 1994 qui a donné naissance au groupe *ad hoc* de 1995. Malgré le retrait du texte de la Présidence en août 2001, celui-ci doit poursuivre ses travaux afin de parvenir à un consensus sur une série de points fondamentaux :

- renforcer la confiance mutuelle dans le respect des normes de non-prolifération et l'effectivité, l'utilité et la crédibilité de la Convention ;

– een impuls geven aan de vreedzame samenwerking tussen de verdragsluitende Staten, werk maken van een – onontbeerlijke – juridische grondslag voor de internationale inspanningen met het oog op de naleving van het Verdrag;

– mechanismen instellen die het mogelijk maken onderzoek te verrichten naar vermoedelijke schendingen van het Verdrag.

– augmenter la coopération pacifique entre les États parties, fournir une base juridique indispensable pour une action internationale visant à assurer le respect de la Convention ;

– créer les instruments pour enquêter en cas de suspicion de violation de la Convention.

Daniel BACQUELAINE (PRL FDF MCC)
Georges CLERFAYT (PRL FDF MCC)
Jacques SIMONET (PRL FDF MCC)
Olivier MAINGAIN (PRL FDF MCC)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS,

A. Herinnert eraan dat het Verdrag van 10 april 1972 tot verbod van de ontwikkeling, de productie en de aanleg van voorraden van bacteriologische (biologische) en toxinewapens en inzake de vernietiging van deze wapens (BTWC), tot doel heeft de ontwikkeling, de vervaardiging, de opslag en de verwerving van bacteriologische en toxinewapens te verbieden, alsook te zorgen voor de omvorming en de vernietiging van deze wapens binnen 9 maanden na de inwerkingtreding van het Verdrag;

B. Wijst erop dat een Aanvullend Protocol met maatregelen inzake de controle op de naleving van het Verdrag, minimale waarborgen zou bieden voor de inachtneming van het Verdrag en de doelstellingen ervan;

C. Wijst erop dat de internationale gemeenschap zich tot doel heeft gesteld dat toetsingsprotocol af te sluiten op de vijfde toetsingsconferentie van de verdragssluitende Staten;

D. Wijst op de verklaring die de Veiligheidsraad op 31 januari 1992 heeft afgelegd en waarin werd gesteld dat de verspreiding van massavernietigingswapens een bedreiging vormt voor de vrede en de internationale veiligheid (zie document S/23500); wijst er eveneens op dat plechtig dient te worden herinnerd aan de verantwoordelijkheid van de Veiligheidsraad inzake schendingen van de ontwapeningsverdragen en –overeenkomsten;

E. Wijst op de conclusies van de ministers van Buitenlandse Zaken van de G8 op 19 juli 2001 (punt 2, §2);

F. Wijst op de conclusies van de Raad Algemene Zaken van 11 en 12 juni 2001, waarin «[d]e Raad herhaalt dat hij een hoge prioriteit toekent aan de succesvolle afronding, dit jaar, van de onderhandelingen die in de ad hoc Groep in Genève plaatsvinden over een juridisch bindend protocol houdende invoering van een regeling voor effectieve naleving van het BTWC, zoals in 1996 is overeengekomen tussen alle staten die partij zijn bij het BTWC.»

G. Wijst op de gemeenschappelijke standpunten die de Europese Unie op 25 juni 1996, 3 april 1998 en 17 mei 1999 (96/408/GBVB, 98/197/GBVB en 99/346/GBVB) heeft ingenomen inzake de voorbereiding van de vierde conferentie tot herziening van het BTWC-

PROPOSITION DE RESOLUTION

LA CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS,

A. Rappelant que la Convention sur l'interdiction de la mise au point, de la fabrication et du stockage des armes bactériologiques (biologiques) ou à toxines et sur leur destruction, signée le 10 avril 1972, (BTWC) a pour but l'interdiction de la mise au point, de la fabrication, du stockage, de l'acquisition ainsi que la conversion des armes bactériologiques ou à toxines ou leur destruction dans les 9 mois qui suivent son entrée en vigueur (26 mars 1975) ;

B. Considérant qu'un Protocole additionnel contenant des mesures de vérification du respect de la Convention présenterait une garantie minimale pour le respect de la Convention et de ses objectifs ;

C. Considérant que l'objectif de la Communauté internationale est de conclure ce protocole de vérification lors de la cinquième Conférence d'examen des États parties à la Convention ;

D. Considérant la déclaration du Conseil de sécurité (document S/23500) du 31 janvier 1992 selon laquelle «*la prolifération des armes de destruction massive constitue une menace contre la paix et la sécurité internationale*»; considérant que les responsabilités du Conseil de Sécurité face à la violation des traités et conventions de désarmement doivent être solennellement rappelées ;

E. Considérant les conclusions des ministres des Affaires étrangères du G8 du 19 juillet 2001 (point 2, § 2) ;

F. Considérant les conclusions du Conseil Affaires générales des 11 et 12 juin 2001, rappelant «*qu'il attachait une importance primordiale à l'aboutissement, cette année, des négociations qui ont lieu à Genève au sein du Groupe ad hoc sur un protocole juridiquement contraignant établissant un régime efficace permettant de faire respecter la BTWC, comme convenu en 1996 par tous les États parties à la BTWC.*» ;

G. Considérant les positions communes de l'Union européenne des 25 juin 1996, 3 avril 1998 et 17 mai 1999 (96/408/PESC, 98/197/PESC et 99/346/PESC) relatives à la préparation de la quatrième conférence de révision de la Convention et aux progrès à réaliser en

Verdrag en inzake de vooruitgang die moet worden geboekt om sneller te komen tot een juridisch bindend protocol dat ertoe strekt een toetsings- en controle-regeling in te voeren met betrekking tot de naleving van het Verdrag;

H. Wijst op de op 14 juni 2001 goedgekeurde resolutie nr. B5-0462/2001 van het Europees Parlement over het protocol voor de naleving van het verdrag inzake biologische en toxinewapens;

I. Wijst op paragraaf 35 van de conclusies van de NAVO-top in Washington (24 april 1999);

J. Wijst op de dreiging dat de biotechnologie wordt misbruikt voor oorlogsdoeleinden, alsook op het feit dat biologische en toxische wapens betrekkelijk makkelijk te vervaardigen zijn, wat voortvloeit uit het dubbele gebruik dat van de technieken in kwestie kan worden gemaakt;

K. Betreurt dat het Verdrag, twintig jaar na de goedkeuring ervan, nog steeds niet werd voorzien van een eigen toetsingsmechanisme;

L. Betreurt dat het Verdrag niet kan bogen op een administratieve cel die als taak zou hebben om, tussen twee toetsingsconferenties in, te zorgen voor een continue ondersteuning en evaluatie, bij te dragen tot een betere internationale samenwerking met het oog op de vreedzame aanwending van de biotechniek (artikel X van het Verdrag), alsook de verdragsluitende Staten te helpen bij het nakomen van de verbintenis sen die zij in 1991 zijn aangegaan in de vorm van vertrouwensmaatregelen; hoopt voorts ook dat spoedig werk wordt gemaakt van de tenuitvoerlegging van artikel IX van het Protocol, door de Organisatie voor het Verbod op Biologische Wapens op te richten;

M. Wijst op de noodzaak om, op de vijfde toetsingsconferentie van de verdragsluitende Staten, eveneens de doelmatigheid van het Verdrag onder de loep te nemen, de draagwijdte van het in artikel I opgenomen verbod bij de tijd te brengen, verdragschendingen aan te pakken, opnieuw te bevestigen dat elke verdragsluitende Staat het gebruik van installaties voor de aanmaak van dat soort wapens moet verbieden of die installaties moet omvormen of vernietigen, toe te zien op een uitdieping van de wetgeving terzake, de uitwisseling van informatie op te voeren, alsook de inhoud van artikel X toe te passen;

N. Wijst erop dat de moeilijkheden in verband met het sluiten van een toetsingsprotocol te maken hebben met het indringerige karakter van de controles die no-

vue de hâter la conclusion d'un protocole juridiquement contraignant, instituant un régime de vérification et de contrôle du respect de la Convention ;

H. Considérant la résolution du Parlement européen (B5-0462/2001) sur le protocole de vérification du respect de la Convention sur l'interdiction des armes biologiques et à toxines adoptée le 14 juin 2001 ;

I. Considérant le paragraphe 35 des conclusions du sommet de l'OTAN à Washington (24 avril 1999) ;

J. Considérant la menace représentée par le détournement de la biotechnologie utilisée à des fins bellicistes et la relative facilité avec laquelle les armes biologiques et toxiques peuvent être fabriquées, facilité due au caractère dual des technologies considérées;

K. Déplorant que la Convention ne possède pas, près de 20 ans après sa conclusion, d'un mécanisme propre de vérification ;

L. Déplorant que la Convention ne soit pas dotée d'une cellule administrative permettant d'assurer l'appui et le suivi continu entre 2 conférences d'examen, d'améliorer la coopération internationale dans les utilisations pacifiques de la biologie (article X de la Convention) et d'aider les États parties à honorer les engagements contractés au titre des mesures de confiance en 1991; espérant la mise en œuvre rapide de l'article IX du Protocole, créant l'organisation pour l'interdiction des armes biologiques ;

M. Considérant que la cinquième conférence d'examen des États parties à la Convention doit également examiner le fonctionnement même de la Convention, actualiser l'étendue de l'interdiction incluse dans l'article I, traiter des cas de violation, réaffirmer l'interdiction de l'emploi et l'obligation de la conversion ou de la destruction des installations de fabrication de ce type d'arme, veiller au renforcement des législations nationales, renforcer les échanges d'informations, et appliquer le contenu de l'article X ;

N. Considérant que les difficultés propres à la conclusion d'un protocole de vérification consistent dans le degré du caractère intrusif des contrôles afin de dé-

dig zijn om tijdig weet te krijgen van pogingen om biotechnologisch onderzoek voor oorlogsdoeleinden aan te wenden, met de graad van openheid en transparantie die aan de dag wordt gelegd door ondernemingen die in die sector actief zijn, met de verenigbaarheid tussen een verbod op hulp aan een land dat biologische wapens verspreidt (artikel III) en de bevordering van een vreedzame aanwending van de biotechnologie (artikel X), alsook met de dubbele aanwendingsmogelijkheid van de technologieën in kwestie;

O. Wijst erop dat de noodzaak aan transparantie direct geleid is aan de mate waarin de verdragsluitende Staten vertrouwen hebben in het Verdrag, maar dat terzake tegelijkertijd rekening moet worden gehouden met de legitimiteit van de bescherming van industriële geheimen;

P. Roeft op om de biologische ontwapening geleidelijk aan meer in te passen in de structuur en de verplichtingen van de internationale gemeenschap, in de nationale wetgevingen (via de strafbaarstelling van activiteiten die door het Verdrag verboden worden), alsook in de praktijken en de ethische beginselen van elke Staat, zodat iedereen ervan uitgaat dat op biologische wapens een universeel en controleerbaar verbod rust;

Vraagt de federale regering:

1. De Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen te informeren over de doelstellingen van de vijfde toetsingsconferentie van de verdragsluitende Staten, die plaatsvindt van 19 november tot 7 december 2001;

2. Het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie aan te grijpen om haar steun aan het Verdrag en de doelstellingen ervan in herinnering te brengen, haar constructief engagement in de *ad hoc*-groep te bevestigen en de verworvenheden van die groep te valoriseren, alsook het eisenpakket van de Vijftien en van de kandidaat-EU-lidstaten opnieuw duidelijk te maken door, op de vooravond van de vijfde toetsingsconferentie van de verdragsluitende Staten, een gemeenschappelijk standpunt terzake te formuleren;

3. Bijzondere aandacht te schenken aan een aantal punten die nader moeten worden besproken in de *ad hoc*-groep, opdat die zijn doelstellingen kan verwezenlijken:

a. In verband met de definities: die moeten duidelijk weergeven welke doelen het Verdrag nastreeft en welke activiteiten het verbiedt; tegelijkertijd moet het moge-

tecter à temps les tentatives de détournement des recherches en matière de biotechnologies à des fins militaires, dans le degré d'ouverture et de transparence des entreprises oeuvrant dans ce secteur, dans la compatibilité entre l'interdiction d'aider un pays proliférant (article III) et la promotion de l'usage pacifique des biotechnologies (article X) et dans le caractère dual des technologies considérées ;

O. Considérant que l'impératif de transparence est directement lié au degré de confiance que les États parties ont dans la Convention, mais qu'il faut également tenir compte de la protection légitime des secrets industriels dans cette matière ;

P. Appelant à ce que le désarmement biologique s'intègre de plus en plus dans la structure et les obligations de la communauté internationale, dans les législations nationales (par la criminalisation des activités interdites par la Convention) et dans les pratiques et l'éthique de chaque État, de sorte que les armes biologiques puissent être considérées comme ayant fait l'objet d'un renoncement universel et vérifiable ;

Demande au gouvernement fédéral:

1. De présenter à la Commission des Relations extérieures les objectifs de la réunion de la cinquième conférence d'examen des États parties à la Convention (19 novembre – 7 décembre 2001) ;

2. De saisir l'opportunité de la Présidence belge de l'Union européenne pour rappeler son soutien politique à la Convention et ses objectifs, pour confirmer son engagement constructif au sein du groupe *ad hoc* et à la valorisation de son acquis, et pour réitérer, à la veille de la cinquième conférence d'examen des États parties à la Convention, les exigences des Quinze et des pays candidats, à travers une position commune ;

3. De porter une attention particulière à un certain nombre de points qui devront continuer à être discuté au sein du groupe *ad hoc* afin qu'il puisse remplir son mandat :

a. Concernant les définitions : elles doivent clairement identifier les buts de la Convention et les activités qu'elle prohibe, tout en permettant l'intégration pro-

lijk blijven om, in de loop van de vervolgconferenties, rekening te houden met de wetenschappelijke evolutie op dit gebied;

b. In verband met de verklaringen van de verdrag-sluitende Staten: aangezien de producten en productiemiddelen voor twee doelen kunnen worden aangewend, is er nood aan een volledige inventaris van de terzake bestaande activiteiten en capaciteit; die inventaris moet de hele periode sinds de ratificatie van het Verdrag beslaan en zelfs betrekking hebben op het defensieonderzoek, want de routine-inspecties ter plaatse verlopen des te gemakkelijker naarmate een optimale volledigheid wordt nagestreefd;

c. In verband met het aan die verklaringen te geven gevolg: de verklaringen hebben tot doel de transparantie van de opgezette programma's te waarborgen; dankzij de routine- en ophelderingsbezoeken kunnen zij nog preciezer en nog vollediger in kaart worden gebracht; de Uitvoerende Raad moet over voldoende capaciteit beschikken om inspecties ter plaatse, in welke vorm ook, te kunnen uitvoeren;

d. In verband met de vreedzame samenwerking en de regelingen inzake exportcontrole: er moet een gemeenschappelijk regeling komen om de regels van de Australische groep universeel geldend te maken; die regels moeten op gezette tijden worden aangepast aan de wetenschappelijke evolutie; dankzij multilaterale raadplegingen over de gerealiseerde overdrachten kan het wederzijds vertrouwen tussen de Staten groeien, met wederzijdse inachtneming van de bepalingen van het Verdrag;

e. In verband met de inspecties ter plaatse (*randomly selected transparency visit, clarification visit en challenge investigation*): die moeten voldoende indringend zijn om duidelijkheid te scheppen omtrent beweringen dat de beginselen van het Verdrag werden geschonden; het verslag van de inspecteurs moet alle door hen als relevant beschouwde informatie bevatten, alsook melding maken van eventuele obstructie door het geïnspecteerde land; de dialoog met het geïnspecteerde land moet parallel blijven doorlopen, aangezien beide procedures elkaar niet uitsluiten;

f. In verband met de wettelijke vraagstukken: het Protocol en het Verdrag kunnen pas echt geloofwaardig zijn als er een toetredingsmechanisme bestaat, waarin de initiatiefnemende landen vertegenwoordigd moeten zijn, alsook de leden van de Veiligheidsraad en een panel van Staten die representatief zijn voor alle werelddelen;

gressive, lors des conférences de suivi, des évolutions scientifiques dans ce domaine ;

b. Concernant les déclarations des États parties : vu le caractère dual des produits et des instruments de production, un inventaire complet des activités et des capacités devrait être réalisé depuis la ratification de la Convention, même pour la recherche défensive ; son caractère le plus exhaustif possible doit faciliter les inspections de routine sur place ;

c. Concernant les suites à donner à ces déclarations : les déclarations ont pour but d'assurer la transparence sur les programmes engagés, les visites de routine et clarification doivent en augmenter la précision et l'exhaustivité ; le Conseil Exécutif doit être doté d'une capacité effective de décider d'une inspection sur place, quel qu'en soit le type ;

d. Concernant la coopération pacifique et les régimes de contrôle des exportations : un régime commun doit être mis en place afin d'universaliser les règles du Groupe australien, et ces règles doivent être régulièrement adaptées afin de tenir compte des évolutions scientifiques ; des consultations multilatérales sur les transferts effectués pourraient venir renforcer la confiance mutuelle des États dans le respect réciproque des normes de la Convention ;

e. Concernant les inspections sur place (*randomly selected transparency visit, clarification visit et challenge investigation*): elles doivent être suffisamment intrusives pour permettre de lever les doutes sur les allégations de violation des principes de la Convention ; le rapport des inspecteurs doit contenir l'ensemble des informations jugées pertinentes par ceux-ci, de même que les obstructions du pays inspecté ; le dialogue avec le pays inspecté doit être poursuivi parallèlement, les 2 procédures n'étant pas exclusives l'une de l'autre ;

f. Concernant les questions légales : la crédibilité du Protocole et de la Convention nécessite un mécanisme d'adhésion qui réunira les pays dépositaires, les membres du Conseil de sécurité, et un panel d'États représentatifs de toutes les parties du globe ;

4. De nodige diplomatieke contacten aan te knopen om de bekommeringen van de Europese Unie in verband met dit thema elders ingang te doen vinden, alsook te werken aan een brede consensus in het raam van het Verdrag;

5. Het parlement in te lichten over de *follow-up* van de onderhandelingen;

6. Zich in te zetten om het Verdrag universeel geldend te maken (momenteel hebben 162 landen het Verdrag ondertekend en hebben 144 landen het bekragtigd);

7. Deze resolutie te bezorgen aan haar Europese partners, aan de voorzitter van de *ad hoc*-groep die belast is met de toetsing van het Verdrag, alsook aan de secretaris-generaal van de Verenigde Naties.

9 oktober 2001

4. D'établir les contacts diplomatiques opportuns pour faire partager les préoccupations de l'Union sur ces sujets, et parvenir à un consensus large au sein de la Convention ;

5. D'informer le Parlement sur le suivi des négociations ;

6. D'œuvrer à l'universalité de la Convention (à ce jour, 162 pays ont signé et 144 ratifié la Convention) ;

7. De transmettre la présente résolution à ses partenaires européens, au Président du groupe *ad hoc* chargé de l'examen de la Convention, et au Secrétaire général des Nations Unies.

9 octobre 2001

Daniel BACQUELAINE (PRL FDF MCC)
Georges CLERFAYT (PRL FDF MCC)
Jacques SIMONET (PRL FDF MCC)
Olivier MAINGAIN (PRL FDF MCC)